

ნოდარ გრძელიშვილი
NODAR GRDZELISHVILI

ევროკავშირის ქვეყნების
რეგიონული პოლიტიკა
REGIONAL POLICY OF
EU COUNTRIES

NEW HIGHER EDUCATION INSTITUTE

ახალი უმაღლესი სასწავლებელი

Editors:

Nikoloz Chikhladze - Doctor of Economic Sciences, Professor of Akaki Tsereteli State University, Academician of the Academy Economic Sciences of Georgia.

Valeri Modebadze - Doctor of Social Sciences, Professor, head of International Relations Program of St. Andrew the First Called Georgian University.

Reviewers:

Teimuraz Babunashvili - Doctor of Economic Sciences, Professor. President of Business Academy Sciences of Georgia

Ineza Gagnidze - Doctor of Economics, Associate Professor of Faculty Economics and Business of Tbilisi State University.

Eka Bukhrashvili - Doctor of History, Associate Professor of Technical University of Georgia.

Kartlos Pridonashvili – Doctor of Law, Constitutionalist

Consultant:

Giorgi Agirbaia - Georgian Technical University, PhD student "Young European Ambassador" - from Georgia

Recommended for guidance: by New Higher Education Institute Business, Law and Social Science Faculty. 01.03.2019 Protocol №3.

სარჩევი

ავტორისაგან 15
შესავალი 16

**თავი 1. ევროკავშირის რეგიონული პოლიტიკის
ძირითადი პრინციპები და ჩამოყალიბების
ეტაპები..... 23**

1.1 ევროკავშირის ჩამოყალიბების ეტაპები..... 23
1.2 ევროკავშირის რეგიონული პოლიტიკის ძირითადი
პრინციპები 30
1.3 ევროპის რეგიონების საქმიანობის პრინციპები:
რეგიონული იდეოლოგია..... 35
კითხვები თვითშემოწმებისათვის 36

**თავი 2. ევროკავშირის რეგიონული პოლიტიკის
მიზნები და ამოცანები 37**

2.1 პოლიტიკის პროცესის რეფორმა რეგიონებისათვის 37
2.2 ახალი ნევრი ქვეყნების ინტეგრაცია ფინანსური
სოლიდარობის გზით. ძლიერი ადმინისტრირება 50
2.3 სტაბილური ბიუჯეტისა და ინტეგრირებული
პროგრამების მნიშვნელობა ადგილობრივი
შესაძლებლობების განვითარებისათვის..... 54
2.4 ევროკავშირის რეგიონული პოლიტიკის გამოცდილების
გაზიარება არაწევრი ქვეყნებისათვის..... 57
კითხვები თვითშემოწმებისათვის 62

**თავი 3. რეგიონული პოლიტიკის რეგულირება
ევროკავშირის ქვეყნებში 63**

3.1 ევროკავშირის ნევრი ქვეყნებში რეგიონული
პოლიტიკის განხორციელების ინსტრუმენტები 63
3.2 რეგიონული პოლიტიკის ძირითადი მეთოდი 67
კითხვები თვითშემოწმებისათვის 69

**თავი 4. ევროკავშირის სივრცითი (ტერიტორიული)
მონყოლა და რეგიონული პოლიტიკა 70**

4.1 სივრცითი (ტერიტორიული) მონყოლა სახელმწიფოს
მართვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მექანიზმი..... 70
4.2 პრინციპები და მახასიათებლები 74
4.3 თვითმმართველობის დონეები და მოსახლეობა 79
კითხვები თვითშემოწმებისათვის 84

თავი 5. ევროკავშირის რეგიონული პოლიტიკის ფინანსური ბაზა და ევროკავშირის გაფართოებით გამოწვეული ცვლილებები	85
5.1 ევროპული გაერთიანების რეგიონული ეკონომიკური პრობლემები (ისტორიული მიმოხილვა)	85
5.2 ევროკავშირის გაფართოებით გამოწვეული საბიუჯეტო პრობლემები	111
5.3 ევროკავშირის რეგიონული პოლიტიკის ფინანსური ბაზა	118
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	121
თავი 6. ევროკავშირის რეგიონული ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკის ასაქმება	122
6.1 ევროკავშირის რეგიონული ეკონომიკური პოლიტიკა და ევროკავშირის ეკონომიკური პოლიტიკის სისტემის სისუსტეები	122
6.2 სახელფასო და სოციალური პოლიტიკის კოორდინაცია სოციალური და ეკონომიკური დისბალანსის დასაძლევად	132
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	136
თავი 7. ევროპის რეგიონთა კომიტეტი. ევროკავშირის რეგიონული განვითარების ფონდები და რეგიონული ხელისუფლების როლი	137
7.1 ევროპის რეგიონთა კომიტეტი (მიზნები და ამოცანები)	137
7.2 ევროკავშირის რეგიონული განვითარების ფონდები	141
7.3 რეგიონული ხელისუფლების როლი საინოვაციო პოლიტიკაში	147
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	149
თავი 8. ფისკალური დაცენტრალიზაცია ევროკავშირის ქვეყნებში	150
8.1 ცენტრალური ხელისუფლების მიერ ადგილობრივი ერთეულებისთვის ფინანსური დახმარების გაცემის წესები და მეთოდები	150
8.2 ტრანსფერი და სატრანსფერო პოლიტიკა	153

8.3 კოჰეზიის პოლიტიკა (რეგიონული განვითარების გამართანბრება)	162
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	167

თავი 9. ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში ჩირითადი პროცესული და რეგიონული ანგარიშები	168
9.1 ანგარიშთა სისტემა	168
9.2 რეგიონულ ანგარიშებში გამოიყენება ეროვნული ანგარიშების ცნებები და დეფინიციები	170
9.3 რეგიონული ანგარიშების ფარგლები	172
9.4 სამართლებრივი საფუძვლები	173
9.5 ნომენკლატურები და კლასიფიკაციები	176
9.6 რეგიონული ანგარიშების შედგენის პრინციპები	180
9.7 რეგიონული ანგარიშების მონაცემების მნიშვნელობა და გამოყენება	182
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	183

თავი 10. რეგიონების კონკურენტუნარიანობის ინდიკატორები: ევროპული მიდგომა	184
10.1 რეგიონული კონკურენტუნარიანობა ევროკავშირის თვალსაზრისით	184
10.2 ევროკავშირის მიერ შემოთავაზებული რეგიონების კონკურენტუნარიანობის ინდიკატორები	187
10.3 კონკურენტუნარიანი რეგიონების სხვა ინდიკატორები	194
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	195

თავი 11. რეგიონული კლასტრების ფორმირების გამოცდილება ევროკავშირის ქვეყნებში	196
11.1 კლასტრების განვითარება ევროკავშირის ქვეყნებში	196
11.2 კლასტრული ქსელები ევროპაში	214
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	221

თავი 12. ევროკავშირის ქვეყნების შიდა რეგიონების განვითარების გამოცდილება	222
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	230

თავი 13. ევროპის საბჭო - ადგილობრივ და რეგიონალურ ხელისუფალთა კონგრესი ევროპული ქარტია ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ.....	231
13.1 ევროპის საბჭოს მიზნები და ადგილობრივ და რეგიონალურ ხელისუფალთა კონგრესის ძირითადი ფუნქციები.....	231
13.2 ევროპული ქარტია ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ - ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუტის მარეგლამენტირებელი საერთაშორისო დონეზე აღიარებული წყარო.....	233
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	248
თავი 14. თანამშრომლობა ადგილობრივ თვითმმართველობებს შორის. სარკინისა (მომსახურების) მიწოდება (ევროპული გამოცდილება).....	249
14.1 ადგილობრივ თვითმმართველობებს შორის თანამშრომლობა და საკონტრაქტო მექანიზმები	249
14.2 ადგილობრივი თვითმმართველობის სერვისების (მომსახურების) მიწოდება.....	258
14.2.1 ნეოპოლომიცეს თვითმმართველობის გამოცდილება (პოლონეთი).....	262
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	264
თავი 15. სამოქალაქო აქტორების ჩართულობის ევროპული პრაქტიკა	265
15.1 სამოქალაქო აქტორების ჩართულობის მნიშვნელობა საზოგადოებრივი საკითხების მართვაში.....	265
15.2 ღია მმართველობის პარტნიორობის წვერი ქვეყნების მიერ აღებული ვალდებულებები თვითმმართველი ერთეულების ჩართულობის თვალსაზრისით (ევროკავშირის ქვეყნების მაგალითები).....	275
კითხვები თვითშემოწმებისათვის	285
გამოყენებული ლიტერატურა:	291
დანართები	303

C O N T E N T S

From the author	15
Introduction	16
Chapter 1. Basic Principles of EU Regional Policy and Stages of Its Formation	23
1.1 Stages of formation of the European Union.	23
1.2 Basic Principles of EU Regional Policy.	30
1.3 Principles of operation of European regions: Regional ideology	35
Questions for self- checking	37
Chapter 2. Goals and objectives of the EU Regional Policy ...	37
2.1 Policy Process Reform for Regions.....	37
2.2 Integration of new member Countries through financial solidarity	50
2.3 The stable budget and the integrated program meaning For local development	54
2.4 Sharing experience of EU regional policy for non-member countries	57
Questions for self- checking	62
Chapter 3. Regulation of Regional Policy in EU Countries	63
3.1 Instruments of implementation of regional policy in EU member countries.....	63
3.2 The main method of regional policy	67
3.3 Questions for self- checking	69
Chapter 4. EU spatial arrangement and regional policy	70
4.1 Spatial arrangement is one of the important mechanisms of state management.....	70
4.2 Principles and features.....	74
4.3 Self-government levels and population	79
Questions for self- checking	84

Chapter 5. The financial base of EU regional policy and amendments caused By EU enlargement	85
5.1 Regional economic problems of the European Union (Historical reviews)	85
5.2 Budgetary problems caused by EU expansion	111
5.3 The financial base of the EU regional policy	118
Questions for self- checking	121
Chapter 6. Aspects of EU regional, economic and social policy	122
6.1 EU regional economic policy and the weaknesses Of the EU economic policy system	122
6.2 Coordination of payroll and social policy to overcome social And economic imbalance	132
Questions for self- checking	136
Chapter 7. Committee of European Regions. EU Regional Development Funds And the role of regional authorities in innovation policy	137
7.1 Committee of European Regions (goals and objectives) ..	137
7.2 EU Regional Development Funds	141
7.3 The role of regional authorities in innovation policy	147
Questions for self- checking	149
Chapter 8. Fiscal decentralization in EU countries	150
8.1 Rules and Methods of Issuing Financial Assistance For Local Entities by Central Authorities	150
8.2 Transfer and transfer policy	153
8.3 Cohesion policy (Equalization of regional development)	162
Questions for self- checking	167
Chapter 9. Basic National and regional accounts in EU member states	168
9.1 Account system	168

9.2 Concepts and definitions of national accounts are used in regional report	170
9.3 Scopes of Regional Report	172
9.4 Legal basics	173
9.5 Numbering and Classifications	176
9.6 Principles for creating regional accounts	180
9.7 The importance and use of regional data	182
Questions for self- checking	183

Chapter 10. Regional competitive indicators: European approach	184
10.1 Regional competitiveness in terms of the EU	184
10.2 Competitive indicators of the regions offered by the EU	187
10.3 Other indicators of competitive regions	194
Questions for self- checking	195

Chapter 11. Experience of forming regional clusters in EU countries	196
11.1 Developing of clusters in EU countries	196
11.2 Cluster networks in Europe	214
Questions for self- checking	221

Chapter 12. Development experience of mountainous regions of EU countries	222
Questions for self- checking	230

Chapter 13. The Council of Europe- Congress of Local and Regional Authorities, The European Charter on Local Self-Government	231
13.1 The Europe council objectives and the main functions of the Congress Of Local Regional Authorities	231

13.2 European Charter on Local Self-Government-internationally recognized source of Local self-government institute.....	233
Questions for self- checking	248
Chapter 14. Cooperation between local self-governments.	
Providing services (European experience)	249
14.1 Cooperation and contractual mechanisms between local self-governments	249
14.2 Providing local self-government services	258
14.2.1 Self-government Experience of "Neopolomice" (Poland)	262
Questions for self- checking	264
Chapter 15. European practice of involvement of civil actors.....	
15.1 The importance of involvement of civil actors in management of public issues.....	265
15.2 Obligations taken by the Member States of the Open Government Partnership in terms of involvement of self-governing entities (EU countries example).....	275
Questions for self- checking	285
Used literature	291
Annexes	303

ავტორისაგან

წიგნის გამოცემა დაფინანსებულია ახალი უმაღლესი სასწავლებლის მიერ, რისთვისაც გულითადი მადლობა მინდა მოვასხენო ახალი უმაღლესი სასწავლებლის რექტორს, პროფესორ თამარ გარდაფხაძეს.

მადლობა ასევე, ყველა კეთილისმსურველს, ვინც რაიმე სახით მიიღო მონაწილეობა წიგნზე მუშაობის პროცესში.

მადლობა წიგნის რედაქტორებს:

საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოს, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორს, თეოლოგიის დოქტორს, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ ნიკოლოზ ჩხილაძეს;

საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის, საერთაშორისო ურთიერთობების პროგრამის ხელმძღვანელს სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ვალერი მოდეძეს, რომელთაც დიდი შრომა გასწიეს სახელმძღვანელოს რედაქტირებისას.

მადლობა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორანტს, "ახალგაზრდა ევროპელ ელჩს" - საქართველოდან ბატონ გიორგი აგირბაიას, ევროკავშირის ეკონომიკური პოლიტიკის ასპექტების სიღრმისეული ანალიზისა და კონსულტირებისათვის.

ავტორი მადლიერებით მიიღებს ნაშრომის მიმართ გამოთქმულ ყველა საქმიან და სამართლიან შენიშვნას თუ მოსაზრებას და გაითვალისწინებს მათ შემდგომ მუშაობაში. (regioni.ge@yahoo.com)